

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
hová a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
amint a felszólamlások kü-
dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyíltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyílttér scra 1 korona.

„Nos ambo!”

A kassai Rákóczi ereklye kláallitáson
látható egy kurucz kard, melyre a fenti jel-
mondat van vésve: „Nos ambo!” „Mi-
ketten!”

Mennyi minden van e két rövid szóban!

A férfiú önérzetes bátorsága, egyéni
értékének, eréjének, vitézségének tudata, a
nyugalmában megzavart oroszlán félelmet
nem ismerő elszántsága.

Benne van: ne tekints se jobbra, s bal-
ra, hanem: előre

Saját erőd adja meg hirednek az ön-
érzetet és elszántságot s ez adja meg a sujt
kardod csapásainak.

Benne van, hogy minden számítás,
minden szövetség gyöngye, ha uem a ma-
gad ereje az alap, melyre számítasz.

Benne van, hogy a harczos becsülete
egyéni értéke, bátorsága teszi mindennél
élesebbé a szablyát és oly erőssé a kart, hogy
az pánczélokot zúzzon össze.

Mindég szüksége van és lesz a ma-
gyarnak, hogy rá nézzen erre a kardra,
dicső őseitől örökölt e drága ereklyére, mely
némán is tanít.

Elhangzottak Kassán a szép, ünnepi
beszédnek, egyik ékesebb mint a másik; el-
hangzott az ország ez idő szerint legna-
gyobb szónokának, művészi becsü, lelkes
beszéde, mely méltó volt annak az erek-
lyének örök becsü jelmondatára.

Bár örökre szívükbe vésve maradna
az ország azon nagyjainak, akik ott voltak
Kassán, annak a kardnak jelmondata, biz-
tatása, hogy akik hivatva vannak a nemzet
kulturális és gazdasági ügyeit intézni, sor-
sát irányítani, tudatára ébrednének annak,
hogy a mi fajunkban is van erő, önérzet
s ha kell, elszántság is.

Kassa városa, ez a felvidéki végvára a
a magyarságnak, e szó legnemesebb értel-
mében becsületes munkát végzett az által,
hogy a dicsőségben oly gazdag kurucz kor-
szak ereklyéit egybe gyűjtötte s lehetővé tet-
te, hogy azokat együtt láthassa ez a késő
nemzedék, együtt szemlélhesse fajunk egy
oly dicső küzdelmének emlékeit.

Becsületes volt a munka, melyet Kassa
nemes polgársága teljesített, szemünk elé
tárta nemzeti létünkért, magyarságunkért
vivott küzdelmeink ereklyéit, hogy azoknak

láltára fellángoljon a szunyadó eszme, hogy
többé ki ne aludjon, hogy új erőt nyerh-
sünk az ősök dicső példájából s tudjunk
áldozatot hozni, mint tudtak ők, a nemzet
jobb, szebb, igazabb jövőjének reményéért,
és földízte emlékünke e dicső kornak,
nemcsak, de minden időnek legnagyobb, a
történelem legfényesebb alakja, nemzetünk
legnagyobb fia, legnemesebb martirja, a leg-
jobb, legigazságosabb, legbölcsebb, legvité-
zebb fejedelem, a mindent feláldozó leghűbb
hazafi, Rákóczi Ferencz emlékezetét s azt a
200 éves bűnünket, hogy megtagadtuk, pel-
lengére állítottuk, szent hamvait idegen föld-
ben hagytuk és — elfeledtük.

Miért kellett annak így történnie? Miért
kell e nemzet minden nagy fiának bujdo-
sóvá, hontalanná lennie?

Ne keressük, ez nem a mi feladatunk.

Ne feledjük a kurucz kard tanítását,
ne legyünk kis hitűek, szét húzóok; ne po-
litizáljunk, hanem dolgozzunk s csak egy
cél lebegjen szemünk előtt: **i m á d o t t**
h a z á n k b o l d o g u l á s a.

De ne feledjük különösen mi Abonyi-
ak, kik annak a kornak is s később egy

TÁROZSA.

Hogyan óvjuk magunkat a hidegleléstől.

Kiadja és közli: a m. kir. belügyministerium.

I.

Hogyan óvjuk magunkat a hidegleléstől?

Az ember sokféle nyavalyája között a hideg-
lelés egyike a leggonoszabbaknak.

Olyan az, mint a szű a fában: nem pusztítja el azonnal, de lassanként megőrli, elsenyveszli.

Az olyan ember is, a kit fiatal korában a
láz gyakran bántott, korán megvénül, idő előtt el-
pusztul s ha tovább él is, vénsege csak lassu
sinylődés lesz.

Hogy ezt a gonosz betegséget elkerülhessék,
figyeljetez arra, amit itt alább elmondunk.

Mi okozza a hideglelést?

A hideglelés okáról az orvosok jó sokáig sem-
mi bizonyosat sem tudtak. Annyit tudtak ők is,

mint mindenki, hogy e betegség legtöbb áldozatát
a mocsaras, posványos és zsombékos vidékeken
szedi s ezért azt tartották, hogy annak oka is a
mocsár vizében, a posványos vidék levegőjében
rejlik. A bajt ezért mocsárláznak (malaria) neve-
ték el s azt a mérget, mely feltevésök szerint a
hideglelést okozza, a mocsarak vizeseppjében,
azok levegőjének párájában keresték. Hasztalan
kutattak, nem volt sem ebben, sem abban. Aztán
ugy vélték, hogy hátha a nedves földben magában
vagy annak növényzetében rejlik a baj oka. Am
hiába, nem lelték meg sem a földben sem a sás-
ban, füben, fában, a vetésben sem. Olyasmiben
kellett pedig a keresett mérgeknek rejtőznie, a mi
jelen van mindenütt, a hol a hideglelés uralkodik,
de a mi mégis más egyéb, mint a víz, a föld,
vagy a növényzet. Ugyis volt.

A természet vizsgálók ott akadtak rá a hi-
deglelés igazi okára, a hol ezt az olasz pástori-
nég ösztöne rég sejtette. A hideglelés mérget
ugyanis azoknak a milliónyi apró szunyogoknak a
testében találták meg, a melyek mindig ott tanyá-
znak a mocsaras vidék álló vizei, pocsolyái fölött.
Nem mindenik egyformán mérges ezen apró szu-
nyogok közül, sok közöttök az ártalmatlan is, de
ugy találták, hogy egy fajtájában az ott előforduló

szunyogoknak, ha azoknak testét felbontották és
nagyító üveggel kellő módon megvizsgálták, a hi-
deglelés mérget mindig fellelték s ezekről be is
bizonyosodott, hogy csipésök által azt az emberbe
is át tudják oltani. Ez a mérge aztán a megcsi-
pett ember vérében elterjed, megszorodik, s az
ilyen embert a hideg attól leli ki. Persze, hogy a
hideglelés nem tör ki azonnal a szunyogcsipés
után, mert mint elképzelhető, az a mérge mennyi-
ség, a mit egy ilyen kis gonosz szunyog az em-
berbe egyszerre beolthat, igen kevés, de viszont
meg van az a természete, hogy gombamódjára
nő, gyorsan szaporodik s hamar elarasztja az em-
ber vérének. Ekkor aztán ki is tör rajta a láz; ki-
leli a hideg!

A szunyogcsipés által megfertőzött hidegle-
lős ember betegsége most már nem csak ő reá
magára nézve baj, de veszedelm az őt környező
többi emberre is. Hogy miért, mindjárt kiderül.
Ha az ilyen hideglelés embert ugyanis a szunyog
megcsipi, vért szí belőle, a vérral együtt magába
szívja a hideglelés mérget is. Így aztán mérget
tartalmazó lesz maga a szunyog is, a mely soha
sem lett volna mérge, ha véletlenül zsákmány
után való keresésében ilyen hideglelés beteg em-
ber vérének nem szívja magába. Ezért kell féltünk

Ország J.
ABONY
Pintér-ház.

Uri és női
divatárú
kereskedés.

Dús raktár mindennemű rövid és szövött árúkbán, kézimun-
kákbán és anyagokban.

Czipők, kalapok, ingek, gallérok, nyakkendők, zsebke-
ndők

☞ bámulatos olcsó árban. ☜

másiknak is, mely amannak betetőzése volt, oly sokat, mindent köszönhetünk.

Polgári iskolánk értesítője.

Előttünk fekszik polgári iskolánknak a lefolyt tanévről szóló értesítője, gazdag s az egész tanév történetét kimerítő tartalommal és ismertetéssel. Dudás József igazgató szerkesztésében, ki mindjárt a munka elején, bevezető cikkében alapos tanulmányral és a tanítás gyakorlatának alapos ismeretével megírott cikkben ismerteti „a helyi iskolázatásnak a társadalmi neveléssel kapcsolatos előnyét.”

A második cikk „a természettudományok a polgári leányiskolában” czimvel Rébay Mária tanárnő jeles tollát dícséri.

A harmadik cikk az igazgató tulajdonképeni évi jelentése, mely felöleli az egész intézmény létesítését, berendezését, az összes helyiség pontos méreteit, a tantestület személyi ügyeit, működését, a növendékek magaviseletét, egészségi állapotait, az ünnepélyeket stb. Felsorolja a felügyelő hatóságokat, a gondnokság névjegyzékét s működési körüket, a tantestület névjegyzékét és működéseiket.

Érdekes egyes tanárok működési ideje.

Dudás József igazgató heti munka óraszámát, szabály szerint 12. előírás szerint 25. tanított saját óráján 757 órát, más helyett 204-et, mulasztott 30 at, összes tanított óra száma 932, melyekben a hospitálások nincsenek belefoglalva.

Dallos Elek előirt óraszámát 499, mulasztott 200-at, működött 299 órán.

Despotovics Vladimir csak 84 órán át működhetett, nem volt egyetlen mulasztott órája sem. Kontulyné tanított (39 mulasztott óra mellett) 138 órán át.

Láng Teréz előirt óraszámát 547, más helyett tanított 119 órát, mulasztott 6 órát, tanított 660 órán át.

Visontay előirt óraszámát 480, mulasztott 123 órát, tanított 357 órát.

Rébay Mária tanított mulasztás nélkül 194 órát s mondhatjuk, hogy több eredménnyel, mint az előbbi 357 órán át.

Megtudjuk az értesítőből, hogy az I. fiú osztályban volt 24 tanuló, kimaradt egybőlben 2. javító vizsgálatra utasított 4, osztály ismételésre 1.

A II. fiú osztályban volt 31 tanuló, kimaradt 1, javító vizsgálatra utasított 3.

Az I. leány osztályban volt 8 növendék, nagyon szép osztályzatokkal.

A II-ikban volt 30 s csak egy utasított javító vizsgára.

Magán tanuló volt 22, négy osztályban.

A tanulók összes száma az I. és II. osztályokban: haladó 92, ismétlő 4, összesen 96, kimaradt 3, évvégén maradt 93. Helybeli volt 85, vidéki 8, róm. kath. vallású 40, ev. ref. 22, ág. ev. 1, izraelita 30. Magyar anyanyelvű 92, tót 1.

A szülők állása: birtokos vagy bérlő 13, gazd. eselőd 3, iparos 29, kereskedő 20, szőga 6, köztisztviselő 13, magán tisztviselő 3, katoná 3, magázó 2, művész 1. — Tandíj fizető 76, mentes 17.

Dicséretes magaviseletű tanuló volt 60, jó 22, tőrhető 10, szabálytalan 1. — Előmenetel szerinti: kitűnő 17, jeles 30, jó 21, elégséges 16, elégtelen 9. Irásbeli dolgozatot készítettek a növendékek: I. fiú osztály 838. II. fiú osztály 1550. I. leány osztály 608. II. oszt. 2010. összesen 5006 darabot, továbbá 2906 rajzot és 512 darab kézimunkát.

A feldolgozott kézimunka anyag értéke az I. leány osztályban 33 kor. 60 fill. a II. osztályban 230 kor. 40 fill. összesen 264 kor.

Jutalmazásban részesültek: Abony város 20 koronás jutalmát kapta Stern Etel I. oszt. Ugyancsak Abony város 20 kor. jutalmát Eszes Julia II. oszt. Karajenőről. Ugyancsak Abony város 20 koronás jutalmát Szatmári Lajos I. oszt. Ugyancsak Abony város 20 kor. jutalom díját Gerl Árpád II. oszt. Komáromy József-féle alapítvány 20 koronás jutalom díját — testgyakorlásban tanusítottkivaló előmenetelért Tömösközy László II. oszt. Az abonyi középiskolai tanulók alapítványának 30 koronás jutalom díját — a legjobb előmenetelért Nagy Pál II. oszt. Despotovics Vladimir könyv ajándékát Szatmári Lajos I. oszt.

Megemlítjük még, hogy a tornaszatban legelső tanulók voltak Tömösközy László, Györe András és Tóth Károly II. oszt. Magas ugrásnál győztesek: Tömösközy László 145 cm. Györe András 140, Szabó Ernő 135 cm. Tavugrásban: Tömösközy László, Fekete Mihály és Bedekovich Gáspár. A futásban: Tömösközy László, Györe András és Havas Pál.

Végül felsorolja az igazgató az intézet összes felszereléseit, hasznos tudni valókat közül az életpálya választásról, tekintettel a polgári iskolai képesítésekre, végül a jövő tanév megkezdésére vonatkozó tudnivalókról számol be.

Alkalmunk volt ezen értesítő többekkel, régi intézeteikkel összehasonlítani s elmondhatjuk, hogy a miénk ugy tartalomra, mint kiállításra nemcsak a legelső között foglal helyet, hanem mindanyit felül is múlja.

II.

Hogyan védekezzünk a szunyogok csipése ellen?

Ha szunyog nem volna, nem kellene annak csipésétől sem tartanunk.

Legegyszerűbb lenne tehát kiirtani a szunyogokat, mert teljesen igaz van azoknak, kik azt mondják, hogy ha sikerülne a hidegleléses vidéken a szunyogokat mind egy szálgy úgy kiirtani, hogy hirtelen se maradjon, akkor egy csapással vége lenne ott a hideglelésnek is. Ámde a szunyogokat teljesen kiirtani nehéz, fáradságos, alig lehetséges. Nem mondjuk azért, hogy teljesen hiábavaló dolgot végez az, a ki kivált lakása körül a szunyogokat pusztítja, mert végre is ha nem szünteti meg a veszedelmet teljesen, mindenesetre csökkenteti azt. Kivált egy módja van a szunyogirtásnak, a melylyel legtöbbször lehetünk. A hideglelést okozó szunyogok tojásaikat a házak mellett levő állóvízekbe, pocsolyákba, árkokba, vizes dézsákba, teknőkbe, kut vályukba, az eresz alatti csatornába s más olyan helyekre szokták lerakni, a hol a víz meggyűmlik, megáll. Az ilyen szunyogfészkekre kell tehát figyelemmel lennünk. Árkokat, gödröket, pocsolyákat ki kell tölteni, ki kell száritani.

Kivált tavasszal kell arra törekedni, hogy házunk, tanyánk körül az ilyen gyanus helyeket megsemmisítsük s ezért jó átkutatni házat, udvart, kertet, még a pinczét is. Gyanus tócsákba, pocsolyákba egy kis petróleumot is önthetünk s így föl-

Közgazdaság.

58.164/903 sz.

I.

Gyümölcsészeti és konyhakertészeti tanfolyam nők számára.

A m. kir. földmivelésügyi minster rendeletére a budapesti m. kir. kertészeti tanintézetben folyó évi augusztus hó 10—19-ig egy tiznapos gyümölcsészeti és konyhakertészeti tanfolyam kizárlag nők számára rendezetik.

Czelja ezen tanfolyamnak, hogy a gazdasággal és háztartással foglalkozó nők, a gyümölcsfeltermesztési és gyümölcsértékesítési, valamint a gyümölcsfeldolgozási módokat és a konyhakertészeti ismereteket és munkákat, ez utóbbiakat főleg gyakorlati úton megismerve, azokat gazdaságukban, illetve háztartásukban értékesíthessék.

A tanfolyamra felvételt öhajtok egyszerű levélben I. évi augusztus hó 1-éig a m. kir. kertészeti tanintézet igazgatóságánál (Budapest I. ker. Gellérthegy, Ménesi-ut 45. sz.) egyszerű levélben jelentkezhetnek, kérésök eredményéről pedig az igazgatóság a jelentkezőket közvetlenül fogja értesíteni. A tanfolyamon való részvétel ingyenes azonban a hallgatók ellátásukról saját költségükön kötelesek gondoskodni. Állami segély vagy ösztöndíj e célból nem engedélyeztetik.

Budapest, 1903. évi június hó 26.

M. kir. kertészeti tanintézet igazgatósága.

58.165/903. sz.

II.

Gyümölcsértékesítési tanfolyam.

A m. kir. földmivelésügyi minster ur rendeletére a budapesti m. kir. kertészeti tanintézetben folyó évi augusztus hó 24—29 ig gyümölcstermesztő gazdák számára egy hatnapos gyümölcsértékesítési tanfolyam rendezetik.

Czelja ezen tanfolyamnak, hogy az ügy iránt érdeklődő gazdák és gyümölcstermesztők a gyümölcsértékesítési és feldolgozási módokat gyakorlatilag megismerve, azokat gazdaságukban értékesíthessék.

A tanfolyamon a főszó a nagyobb gyümölcstermesztőknek a gazdaságokban is fogantatható értékesítésére legyen fektetve, főleg a gyümölcs szedése, eltartása, csomagolása és aszalása, továbbá a gyümölcs és almabor, valamint a pálinka és izfőzes fogja a gyakorlati ismertetes tárgyat képezni.

A tanfolyamra felvételt öhajtok egyszerű levélben I. évi augusztus hó 1-ig a m. kir. kertészeti tanintézet igazgatóságánál (Budapest, I. ker.,

deljük be. Ez biztosan elpusztítja a szunyogok tojásait. Nagyobb tavak, pocsolyák levezetése, folyók szabályozása és csatornák létesítése által a kormány maga is gondoskodik arról, hogy nagyobb nedves földterületek, — a hol régebben a hideglelés legjobban pusztított — kiszáritassanak.

Miannyi azonban a szunyogokat teljesen kiirtani ilyen módon sem lesz lehetséges, védekeznünk kell a szunyogok csipése ellen is.

A legelső tenni való, hogy házunkat, szobánkat, meg kamránkat is meg kell a szunyogok behatolása ellen védelmeznünk. E célból kiválóly vidéken hol a hideglelés nagyon gyakori, már tavasszal lassan el mindenki háza ablakát erősebb lómalból készült finom likacsu hálóval. A ház szabadba (udvarra, utcára, kertre) nyíló ajtaja elé vagy mögé pedig függessen fel egy pokróczol vagy jó erős vászonlepedőt úgy, hogy mikor a házból kilép vagy abba bemegy, a függöny ajtó záruljon előtte a másik ajtó megnyitása, vagy megfordítása.

A kinek nincsen arra módja, hogy ablakait ilyen finom likacsu szövetel bevonja s ajtajára függönyajtót is alkalmazzon, az jól teszi, ha arról gondoskodik, hogy a ház ajtaja és ablakai zárva legyenek, csakis déltájban nyissák ki szellőztetés céljából.

Ha minden elővigyázat dacára is beferkőzött volna a szunyog lakásunkba, legyünk azon, hogy kutassuk fel, ami kivált ha a falak fehérre vannak meszelve, vagy ha gyertyavilág mellett járjuk végig a szobát könnyen sikerül.

Főképen az ágyak mellett s az ablaktáblákon kell keresnünk. Ha rajok akadunk, igen könnyen elpusztíthatjuk.

És ezt az egész nyáron, öszön át nap-nap után meg kell tennünk, ha a hideglelést a hidegleléses vidéken kiakarjuk kerülni.

a hidegleléses vidékeken ezektől a kis, gyarló teremtményektől, mert mindig attól tarthatunk, hogy már tele szívta magát valamely hideglelés ember verével s ha megcsip, átoltja azt belénk, egészségesekbe is.

A ki figyelmesen elolvasta, a mit eddig elmondottunk s megértette belőle azt, a mit itt egy pár szóval megismétlünk, hogy t. i. a hidegleléses tájék legfőbb, mondhatjuk egyetlen veszedelme az a sok apró szunyogféle bogár, mely a hideglelés mérgét a hideglelés ember verével kiszívja s az egészséges ember vérebe beleoltja — az könnyen kitalálhatja azt is, hogy miképen kell hát az okos embernek magát a hidegleléstől megóvnia. Meg lehet rá egy pár szóval felelni: óvakodnia kell a szunyogcsipéstől!

Ez az első tenni való.

Hogy azonban minden lehető megtegyünk arra, hogy e gonosz betegségtől nemcsak magunkat oltalmazzuk meg, de megóvjuk otthonunkat és lakóhelyünket is, meg egy dolgot kell tennünk: meg kell szabadítanunk házunk tájat és annak egész környékét a veszedelem másik részétől, a hideglelés emberektől is, mert a baj forrása voltaképen ezekben van s a szunyog, midőn ezen beteg mérges vért kiszívja és az egészségesbe csipésével átoltja, tulajdonképen nem okozója, hanem csak közvetítője a hideglelés elterjedésének.

És hogyan szabadulhatunk meg az ilyen beteg emberek veszedelmes befolyásától? Igen egyszerűen: meggyógyítjuk, vérüket a hideglelés mérgétől orvosias által megtisztítjuk.

Nem tőrjük el, hogy beteg lenzengjen közöttünk a maga és mindnyajunk veszedelmére az olyan csökönyös ember, a ki ha rossz kinézése miatt megkérde, hogy mi a baja? válonitva azt feleli: semmi bajom, csak a hideg lel! Az ilyen embernek meg kell magyarázni, hogy meggyógyu-

Ménesi-ut 45. sz.) jelentkezhetnek, kérésök eredményéről pedig az igazgatóság a jelentezőket közvetlenül értesíteni fogja.

Ezen ingyenes tanfolyamon a résztvevők saját költségükön látják el magukat. Állami ösztöndíj vagy segély e célból senkinek sem engedélyeztetik.

Budapest. 1903. június hó 26.

M. kir. kertészeti tanintézet igazgatósága.

MI UJSÁG?

— **Gyász istenitisztelet.** A váci megyés püspök rendelkezése szerint a nagy Leó pápáért f. hó 27-én délelőtt 8 órakor tartatott meg a gyászistentisztelet a plebánia templomban elég nagy számú közönség részvételével, melynek sorában ott láttuk Keglevich Miklós és István grófokat, az előjáróságot majdnem teljes számban, a szolgabírószágot, tanítótestületet a kath. Olvasóegylet képviselőit, a szerkesztőséget, nagy számú intelligens férfi és hölgy közönséget és még többeket a földműves osztályból. A szertartást Ft. Lévy Mihály apát plebános a ritka s a meghatározó eseményhez méltó szónoklata nyitotta meg. A megindultság hangján jellemezte a nagy pápa életét, halálát, erényeit, kiindulva ezen axiómából, „az igazak örökké élnek” és „amilyen az élet, olyan a halál.” Az infulás gyász szentmisét s az ezt követő liberát szintén Ft. Lévy apát celebrálta Csatáry és Gregor káplánok segédletével. — Az oltár oszlopzatát fekete drapéria borította, mely a papi ezimérel, tiarákkal, bojtokkal volt díszítve. A ravatalt (tumba) gyönyörű legyező pálmák öveztek, míg rajta egy nagy fekete keresztet támasztva látható volt a megdicsőült pápa Thury jeles festőművésznünk nagyon sikerült olajba festett arcképe s még egyéb pontifikálék. A ritka pompával megtartott gyászszertartást, Rithnovszky kántor meghatározó alkalmi énekei egészítették ki.

— **Temetés.** Halnak egyre halnak. Ismét kidőlt egy névtelen hőse a legendás időknél, keőkeszi Laczkó Pál 48-as nemzetőri főhadnagy nincs többé. — De nemcsak egy névtelen hőst vesztett általa e város, a haza, — hanem egy sok irányban tevékenykedő férfit is; egy hű férjet, egy gondos atyát ragadott el a halál kedves övéitől. — Huzamos időn át volt ügyésze és pénztárnoka a közbirtokosságnak, — igazgatósági alelnöke a takarékpénztárnak, elnöke az önszegélyző egyesületnek. — Folyó hó 26-án délután 5 órakor temették el úri pompával az érdemes férfit igen nagy és szép

Az ilyen tájakon, a hol a hideglelés mindennapi betegség, legyen minden ember, a kinek a nap nagyrészt a szabadban kell tölteni, óvatos, hogy a szunyog meg ne csipje, de leginkább kell ettől este és éjjel óvakodni, mert ilyenkor röpöknek leginkább ezek a veszedelmes állatkák. Az ébren levő munkás ha kissé ügyel, hamar észreveheti a körülötte szállingó és muzsikáló szunyogokat, közeléből elűzheti. De rosszul jár az olyan megdöglött ember, a ki ilyen helyeken künn hál a szabadban s alvás közben könnyű prédájává lesz e vérszívó bogárkának, a melyek között bizonyosan akárhány olyan is megcsípheti, melynek testében lázt okozó mérgek rejlik.

Ezért van olyan veszedelmes híre a szabadban, a nedves földön való hálásnak.

Hidegleléses vidéken a szabadban dolgozó munkás nap közben is legyen lehetőleg, s ha módjában van egészen tetőtől talpig felöltözve.

Az ilyen egészségtelen vidéken dolgozó olasz napszámos, hogy magát a szunyogok csípésétől megóvja, nem átalja még kezére is jó vastag keztyűt húzni, sőt van köztük olyan elővigyázó is, a ki arcát fátyollal borítja be, mint a rajzó méheket összefogó ember. A fátyolt egészen egyszerűen kalapja karimája köré erősíti, alól pedig kabátja gallérja alá köti.

Az igaz, hogy mindez kissé alkalmatlan dolog s megszokás kell hozzá, de hogy okos dolog, mutatja az olasz munkások példája, azok jó egészsége olyan vidékeken a hol azelőtt a hideglelés csak úgy dühöngött s rakásra ölte az embereket,

A ki pedig kénytelen vele, hogy éjjel künn a szabadban háljon, az kövesse az olasz s részben a mi pástoraink példáját, kik nyughelyök mellett egész éjjel át, kellő óvatossággal, nagy tüzet égetnek, a melyek lángja és füstje nemcsak melegeket ad, de elűzi az alvók közeléből az éj veszedelmes bagarait is. (Folyt. köv.)

közönség őszinte részvétele mellett. Övéi s a testületek, melyeknek tisztviselője volt, — szebbnél szebb koszorúkkal fejezték ki iránta táplált kegyeleteseit. Kifáradt s immár enyészetnek indult teste ott pihen a családi sírboltban, lelke pedig az Úr előtt várja örök üdvösségeit. Övéi mély gyászban őrzik meg az ő kedves emlékét. Nyugodjék békében.

— **Tűz fészkek.** Felhívjuk az előjáróság figyelmét azon abnormis állapotokra, melyek a város belterületén a gabona asztalok behordása, össze halmozása által idéztettek elő. Nehány csomó gabonának itthon való elnyomtatása céljából való berakása még elnézhető, de hogy százakra menő gabona csomók, géppel való elcséplése céljából, a város belterületén, számtalan helyen össze halmozassák, az tűrhetetlen s nagy, kiszámíthatatlan szerencsétlenségeknek lehet előidézője. Hogy hol vannak ezek a helyek, nem kell felsorolnunk, az előjáróság szeme előtt állanak s erre több oldalról figyelmeztettek bennünket.

— **Szolnoki invázió.** Valami műkedvelő trupp jött át ma egyhete Szolnokról, előadni a „Sárga csikót,” mint aféle közkereseti társaság, pengő sárga csikóért. Sokat nem vártunk tőlük de a mit nyújtottak, az kritikán alóli, nem is beszélünk róla. Előadás után mulatságot csaptak az Erzsébet ligetben, hol a férfiak egy része ingujra vetkőzve táncoltak, közbe közbe körben sétálva visítottak éktelen hangokon, a férfiak nők egyaránt, végül pedig egy kis zenebona következett azon, hogy a rendezőség nem fizette ki azon szolnoki meczenásokat, kik a költségeket előlegezték s utánuk jöttek érte. Legvégül pedig cigányaink csaptak lármát bérükért, a mit sehogy sem tudtak kivásalni. Mindezeknek egy ott mulató helybeli úri ember vetett véget azzal, hogy a cigányokat kifizette s a művész truppnak kijelentette, hogy nem óhajtlak az abonyiak többé látni őket, ide ne jöjjenek. Azt hisszük, ez a lehető leggyorsabb s legalaposabb kritika volt rájuk nézve.

Az összes költségek levonásával melybe az úti költségek s ama bizonyos előlegek nem voltak benne — 4. korona maradt a szegényeknek.

— **Fogorvos városunkban.** Bizony kevesen lehetünk, kiknek fogainkkal kisebb nagyobb bajaink ne volnának, kapóra jött tehát Dr. Bräuer Lajos bpesti jóhirű, ügyes fogorvos, kit szívesen és melegen ajánlunk olvasóink és a nagy közönség figyelmébe.

— **Tanulmány út.** Dely Gyula és Hribál Ferenc a félegyházi m. kir. állami tanító képző második éves növendékei, Romhányi Ráfael és Szilágyi Gábor a váci főgymnasium V. oszt. tanulói tanulmány utjukban, mit „per pedes apostolorum” szándékoznak megtenni, f. hó 24-én városunkat is meglátogatták. A tudás vágyától vezérelt ifjak Vácra indultak ki s szándékuk a Tisza menti városokat, tanulmányozva a Felvidék legészakibb pontjait, a Tatra hegység vidékéig haladni. A komoly szándéku ifjak Szücs István, Galló Pál, Konyécsni György tanítók és Dely Ferenc. s. jegyzők vendéglátásában részesültek.

— **Baromfi kiállítás.** Vármegyénk gazdasági egyesülete a vármegye baromfi tenyésztésének előmozdítása érdekében tervbe vette, hogy folyó év őszén, szeptember 26, 27, 28. Czeglédvárosban egy vármegyei jellegű, vásárral egybekötött baromfi-kiállítást fog rendezni. Kiállíthatók: 1. Magyar fehér, vörös és kendermagos tyúk s ezek keresztezés vagy beltenyésztés útján való nemesítése. 2. Tisztán tenyésztésre és a magyar fajta nemesítésére alkalmas nemes tyúkfajták (orpington, plymouth, langshan, dorkings, stb.) 3. pulykák (fehér, bronz, stb.) 4. Ludak (emdeni, magyar, emdenivel nemesített magyar.) 5. Kacsák (pekkingi, aybesbouri, magyar és nemesített magyar. 6. Gyöngytyúk. 7. A fentiekből kiviteli (export) anyag. Mind ezt csak tájékoztatás végett közöljük, részletes felvilágosítást a kiállítás részletes tervezete fog nyújtani. Ha valaki innét szándékoznék kiállítani, ebbeli szándékát az abonyi előjáróságnál is bejelentheti.

— **Iparosok kedvezményes vasúti jegye.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy az augusztus huszadikán megnyitandó iparos munkakiállításra a Budapestre és az innen visszautazó iparosok, ha tizfőnyi csoportban utaznak, féláru harmadik osztályu jeggyel utazhatnak. Az illetékes kereskedelmi és iparkamarák állítják ki a féláru jegyváltásra jogosító igazolványokat s ők adnak ez ügyben bővebb felvilágosítást is.

— **Az elkészett sorozások.** Egyik laptársunktól vesszük át a következő érdekes hírt:

Most már befejezett tény, hogy az idén a sorozás alá kerülő ujonczok a jövő év január 1-én fognak bevonulni. Az intező körök — mivel e kérdés már aktuális lett — most azzal foglalkoznak, hogy a három évet kitöltött katonákat szabadságolják-e? Általánosabb az a vélemény, hogy a már teljesen kiképzett katonák szolgálati idejét nem hosszabbítják meg, ehelyett január elsejéig berendelik a póttartalékosok egy részét. Az ujonczok bevonulása idején, január és február hónapban a hideg időjárás miatt teljes lehetetlenség a gyakorlati kiképzés s így a tél folyamán csak elméleti kiképzésre szorítkozik, a gyakorlati kiképzés pedig márcziusban történik meg. November elsejéről így a katonák felesketése is elmarad s az ünnepélyes esküt a kiképzett ujonczok április elsején fogják letenni.

Szerkesztői üzenetek.

K. B. Ujezász. Köszönöm az értesítést és figyelmet de nem használhatom, mert mi a czeglédi baromfi kiállítást pártoljuk, úgy hozza magával a szomszédos jó viszonyt ápolása. Te is oda gravitálhatnál híres termelvényeiddel.

NYILT-TÉR*)

— **Köszönet nyilvánítás.** Feledhetetlen jó férjem elhalálása alkalmából a hozzám érkezett számtalan részvétnyilatkozatot csak ezen uton vagyok képes megköszönni. Megmérhetetlen fájdalomra gyógyító ir volt az a részvét, mit mindenkitől tapasztaltam. Fogadják a részvétüket nyilvánítók, úgy a magam, mint gyermekeim nevében igaz kö zönetemet. özv. Laczkó Pálné.

Minden külön értesítés helyett!

özv. Czettel Éliásné, mint nagyanya, Kohn Áron, mint nevelőatyja, Czettel Etel Bergl Sándorné, Czettel Albert, Czettel Ilona Weiner Józsefné, Kohn Miklós mint testvérei, Hoffmann Zsigmond, Bergl Sándor, Wiener József mint sógorai, úgy a maguk, mint a nagyszámú rokonság nevében elszomorodott szívvel jelentik

Czettel Gyulának

hosszas szenvedés után július 31-én reggel 4 órakor, életének 28-ik évében történt elhunytát.

A megboldogult hült tetemei aug. 2-án d. u. 3 órakor fognak az izr. temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Abony, 1903. aug. 1.

Áldás és béke hamvaira!

*)E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a SZERK.

EGYETEMES ORVOSTUDOR

Dr. BRÄUER LAJOS fogorvos

Budapestről, VI., Sziv-utca 28. sz. I. emelet.

Van szerencsém értesíteni Abony város n. é. közönségét, hogy ideiglenesen, Szolnoki-út, Kohn Róza-féle házban

fogorvosi rendelést

tartok.

Minden e szakba vágó munkát, u. m. **fo-gak fájdalom nélkül való húzását, fogtisztítást** stb. végezek; legkülönbözőbb (guttapercha,- réz,- ezüst,- platina,- arany és porcellán) **plombákat,** foggyökerekre **koronákat,** valamint vulkanit,- arany stb. lemezzel eliatott **fogsorokat, hidmunkát** készítek.

Rendelés: Reg. 8—12. és d. u. 2—6 óráig.

Kiváló tisztelettel

Dr. Bräuer Lajos
fogorvos.

Kiadó üzlethelyiség.

Szolnoki-uton Havas Gyula házában, Kohn Áron korcsma helyisége folyó évi október 1-től hasznobérbe kiadó.

